

JORGE MARIO BERGOGLIO

ODPRT
UM,
VERUJOČE
SRCE

GOSPOD ME IŠČE.
NE IŠČE NA SLEPO, AMPAK IŠČE VSAKOGAR
IN GLEDE NA ČLOVEKOVO SRCE.

kardinal Jorge Mario Bergoglio, DJ
ODPRT UM,
VERUJOČE SRCE

kardinal Jorge Mario Bergoglio, DJ

ODPRT UM, VERUJOČE SRCE

Družina
2013

kardinal Jorge Mario Bergoglio, DJ
ODPRT UM,
VERUJOČE SRCE

Naslov izvirnika:
Cardenal Jorge Mario Bergoglio, sj
MENTE ABIERTA,
CORAZÓN CREYENTE

© Editorial Claretiana, 2012

© 2013 Družina d. o. o.

Izdaja: prva

Prevedla: s. Damjana Pintarič

Lektorirala: Vida Frelj

Oblikovanje naslovnice: Benjamin Štefe, Družina d. o. o.

Grafična priprava: Brane Beno, Družina d. o. o.

Izdala in založila: Družina d. o. o.

Za založbo: Tone Rode

Natis: Tiskano v Sloveniji

Naklada: 1000 izvodov

Ljubljana 2013

Več informacij o knjigah založbe Družina najdete na:

www.druzina.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-584.5

FRANCISCUS, papež

Odprt um, verujoče srce / Jorge Mario Bergoglio ; [prevedla
Damjana Pintarič]. – 1. izd. – Ljubljana : Družina, 2013

Prevod dela: Mente abierta, corazón creyente

ISBN 978-961-222-965-8

267348736

Razodetje kot zgodovina odrešenja

1. Nikoli ne bomo mogli do konca razložiti skrivnostnega načrta Boga, ki se je želel razodevati skozi zgodovino. Dolga pot, na kateri so se ljudje počasi učili – kakor otroci od svojega očeta – srečevati z obličjem Boga. Nobeno razodevanje Gospoda ni bilo delno: vsako je samo v sebi skrivnostno nosilo celostnost skrivnosti njegovega odrešenjskega načrta ... a ljudje smo zaradi trdote naših src po korakih in le delno razumevali celostnost božje skrivnosti v Kristusu. Enako se dogaja v naši osebni zgodovini: Gospod se razodeva »zgodovinsko«, v času, v nedoumljivi skrivnosti osebe, ki išče Boga, ki se mu pusti iskati, ki ga zavrne, beži pred njim ... torej v zgodovinski skrivnosti naše hoje po poti milosti in greha.

2. Gospod se je *velikokrat in na veliko načinov* (Heb 1,1) razodeval ljudem: razkril je svoje ime (prim. 2 Mz 6,3), svoje namene (prim. 2 Mz 33,12), svoje poti (prim. 1 Kr 8,36; 2 Krn 6,27), svoje skrivnosti (prim. Ps 50,8; Dan 2,28–30), svojo zavezo (prim. Ps 24,8), svojo moč (prim. Jer 16,21), svojo slavo (prim. 2 Mkb 2,8). Skozi vso to zgodovino se je *Gospod ponovno prikazoval* (1 Sam 3,21). Gospod je razodeval svoje odrešenje in *to odrešitev so preiskovali in se vanjo poglobljali preroki, ki so prerokovali o milosti, ki je bila namenjena vam. Skušali so dognati, na kateri in na kakšen čas je meril Kristusov Duh, ki je bil v njih in je vnaprej pričeval o trpljenju, namenjenem Kristusu, in o poznejšem povečanju* (1 Pt 1,10–12). Prav ta zgodovina odrešenja velja tudi za naše sedanje krščan-

sko življenje, za našo malo-veliko-zgodovino: *Tako je preroška beseda za nas postala še trdnejša in prav delate, da nanjo pazite kakor na svetilko, ki sveti na mračnem kraju, dokler ne zasije dan in ne vzide danica v vaših srcih* (2 Pt 1,19). Naučiti se brati naše življenje v luči temeljnih kamnov zgodovine odrešenja nam bo pomagalo najti razodetje iz evangeljskega oznanila, ki smo ga prejeli: *Božja pravičnost, iz vere v vero ...* (Rim 1,17), kajti tako nam je bilo posredovano – iz vere v vero, iz milosti v milost (prim. Jn 1,16) – to razodetje, *o katerem pričujejo postava in preroki* (Rim 3,21). Zgodovina božjega razodevanja izvoljenemu ljudstvu nam torej ponuja vzorec, s pomočjo katerega moramo gledati in biti pozorni na našo hojo v veri, pri čemer je pred nami *velik oblak pričevalcev* (Heb 12,1.11), ki so gledali obljube, jih od daleč pozdravljali, saj so pričakovali odrešenje, ki bo prišlo; odrešenje, *ki ga je Bog napovedal po svojih prerokih v svetih Pismih* (Rim 1,2). Vsako razodevanje Boga vedno kaže na razodetje njegovega Sina, Jezusa Kristusa, našega Gospoda.

3. Bog naših očetov se ni razodeval samo po besedah in preroštvih, ampak tudi prek svojih del: svojih velikih del, svojih čudežnih del. Beseda Boga je razlagala pomen teh del in dela so hkrati potrjevala besedo. Torej se nam naš starozavezni Bog predstavlja tudi kot »Bog velikih mogočnih dejanj«, *On je tvoja hvalnica, on je tvoj Bog, ki ti je storil velike in strašne reči, ki so jih videle tvoje oči* (5 Mz 10,21). Ljudstvo prepozna ta velika dela in zaradi tega spoznanja slavi Boga: *Rod za rodom bo slavil tvoja dela, tvoja mogočna dela bodo oznanjali. O sijaju slave tvojega veličastva, o tvojih čudežih bom premišljal. O moči tvojih strašnih del bodo govorili, pripovedoval bom o tvojih velikih dejanjih* (Ps 145,4–6 in s.; prim. tudi Iz 64,2; Ps 106,22; 2 Mkb 3,24; 14,15; 15,27; 4 Mz 6,25). Po

besedah, po velikih dejanjih in po postavi je Bog počasi vodil svoje ljudstvo proti razodetju edine besede, edinega velikega dejanja, edine postave: *Toda preden je nastopila vera, nas je postava držala zaprte pod ključem, v pričakovanju vere, ki naj bi bila razodeta. To se pravi, da je postava postala za nas vzgojiteljica, ki nas je vzgojila za Kristusa, da bi bili opravičeni iz vere* (Gal 3,23–24). Če bi zgodovino odrešenja razumevali kot vase zaprto, kot razodevanje dejanj, besed in postave Boga, pa vendar brez dostopa do Kristusa, ne bi bili sposobni sprejeti končnega razodetja, ki nas opravičuje; ne bi bili svobodni. Bog govori in se razodeva svojemu ljudstvu, ga usmerja, postavlja na pravo pot, a vedno v smeri proti dokončnemu razodetju, ki bo enkrat za vselej, proti Kristusu, po katerem bomo *resnično svobodni* (Jn 8,36).

4. Povedal sem že, da se mora naše življenje, če želi vstopiti v božje razodetje, vključiti v zgodovino odrešenja, še več, razbirati ga moramo v luči temeljnih kamnov te zgodovine. V njej bo namreč dobilo svojo polno razlago in najvišji pomen: vse je naše, res je, mi »pa smo Kristusovi in Kristus je Božji«. Razumevanje našega lastnega življenja in življenja institucije, ki ji pripadamo, bi zunaj vidika tega našega gospostva nad vsemi stvarmi, a gospostva, ki je usmerjeno h gospostvu Kristusa in Boga, pomenilo ostajati v življenju povsem človeških drž, posvetnih kriterijev, ki so vedno na oni strani (ali na tej strani) sence skrivnosti križa. V pripovedih o božiču se Jezus razodeva preprostim: pastirjem in ponižnim modrim (kraljem). V božje izbire ne sodijo niti družbeni sektorji niti znanost tega sveta, ampak samo preprostost in ponižnost, ki človeka pripravita do tega, da se v zgodovino vključi kot služabnik v edinem »Služabniku«, ki je tisti, ki vso to pot osmišlja.

5. Sv. Ignacij nam na koncu duhovnih vaj predlaga, da se »spomnim prejetih dobrot stvarjenja, odrešenja in posebnih darov. Z velikim hrepenenjem tehtam, koliko je storil Bog, naš Gospod, zame, in koliko mi je dal od tega, kar ima; potem, ko mi isti Gospod želi dati sam sebe, kolikor je to v skladu z njegovim božjim načrtom« (D.V. 234). Gre za zasledovanje božjih sledi v mojem življenju, za sledi Boga, ki se mi želi dati na koncu kot dediščina, ki je *moja dediščina*. Molitev lahko po nasvetu sv. Ignacija končamo z zrenjem Jezusa Kristusa, Gospoda, na katerega kaže vse razodevanje obljube; in z nežnostjo njegovega pogleda preberemo naše življenje, življenje institucije, njenih nihanj, težav, veselja ... pri tem pa imamo v mislih 5 Mz 8,2–6: *Spominjaj se vse poti, po kateri te je Gospod, tvoj Bog, teh štirideset let vodil po puščavi, da bi te ponižal in preizkusil in tako spoznal, kaj je v tvojem srcu, ali boš izpolnjeval njegove zapovedi ali ne. Poniževal te je in te stradal. /.../ V teh štiridesetih letih tvoj plašč ni razpadel na tebi in noga ti ni otekla. Spoznaj v svojem srcu, da te Gospod, tvoj Bog, vzgaja, kakor moč vzgaja svojega sina! Izpolnjuh torej zapovedi Gospoda /.../ in se ga boj!*

Molitev

Kajti, Gospod, jaz sem te videl
in spet te želim gledati,
želim verovati.

Videl sem te, ko sem bil majhen,
v vodi sem bil krščen, bil sem
oprان stare krivde, brez mreने
sem mogel motriti te ...

Oči imam zdaj utrujene
od toliko zrenja luči,
ne da bi videl; po temi sveta
hodim kot slepi, ki gleda.

Ti, ki vrnil si slepemu vid,
ki Nikodemu ga dal si,
spusti še v moje suhe oči
dve kapljici sveži vere.

Kazalo

UVOD	5
----------------	---

PRVI DEL

<i>Jezusovi pogovori</i>	11
------------------------------------	----

Srečanje z Jezusom	16
Veselje I	19
Veselje II	24
Naša vera.	28
Naša poklicanost	37
Gospodova nevesta	46
Križ in poslanstvo.	54
Križ in pomen življenjskega boja.	62
Greh	70
Greh in obup.	73
Naši očetje so bili skušani	80
Drže brezupa	87
Spomin	92

DRUGI DEL

<i>Razglašenje – razodetje</i>	99
--	----

Razodetje in življenje	101
Pričakovati razodetje	104
Razkritje greha	108
Razodetje kot zgodovina odrešenja	113

Razodetje kot poslanstvo	118
Jezus Kristus, razodetje Očeta	122
Razodetje neveste	128
Potovanje proti končnemu razodetju	139

TRETJI DEL

<i>Pisma sedmerim Cerkvam</i>	145
---	-----

Gospodova prisotnost in veselje iz služenja. . .	147
Pismo Cerkvi v Efezu: sladkost križa	152
Pismo Cerkvi v Smirni: kratkost časa	158
Pismo Cerkvi v Pêrgamonu:	
resnica kot zvestoba v boju	162
Pismo Cerkvi v Tiatiri:	
obdržati božja dela in ne prodajati dediščine. .	167
Pismo Cerkvi v Sardah:	
zdržati v pripadnosti veri in ostanek vere. . . .	169
Pismo Cerkvi v Filadelfiji: ne izgubiti venca . .	175
Pismo Cerkvi v Laodikeji:	
resnično prijateljstvo	178

ČETRTI DEL

Naše meso v molitvi:

<i>ne sramujte se svojega lastnega mesa</i>	181
---	-----

Abraham: ločiti se na pravi način,	
podati se na pot molitve	187
Podvreči naše meso: pot poslušnosti	
v molitvi	191
David: izročenosť Bogu,	
proti poskusom nadziranja.	196

Izgnanstvo vsega mesa:	
molitev izgnanega mesa.	200
Mojzes in ljudstvo: posredovanje	
nasproti godrnjanju (2 Mz 32,1–35)	204
Majhnost in omejenost	207
Job: molitev iz ranjenosti	210
Meso na poti vrnitve	214
Simeon: pustiti se voditi (Lk 2,2 in s.)	219
Skrivnost dostopa do Boga	222
Judita: prost dostop do Boga	229
Duhovniško meso Kristusa.	233
Način sprejemanja smrti	236
Popolnost izničenja	239
Jezusov poraz	242
Jezus Kristus – duhovnik	246
Mi.	249

»Svetost ni zbirka kreposti: zbirateljsko razumevanje svetosti nam povzroča veliko škode in duši naše srce ter nas na dolgi rok oblikuje v farizeje. Svetost pomeni 'hoditi v Božji prisotnosti in biti popoln', svetost je živeti v srečevanju z Jezusom Kristusom.«

Knjiga papeža Frančiška zaobjema dolgo pot premišljevanj, poučevanja in duhovnih vaj. Kot sad teh izkušenj je pomoč pri hoji za Jezusom, avtor pa nam v njej predstavi krščansko življenje kot resničnost, usmerjeno k vedno boljšemu bivanju glede na odnos z Bogom, svetom in ljudmi.

ZALOŽBA
DRUŽINA

9 789612 229658

24,50 EUR